

Investering i unoterede aktier

Du kan investere en del af din pension i unoterede aktier

Det er muligt, at investere opsparing på kapitalpension og ratepensioner i unoterede aktier. Fællesnævneren er selskaber, der ikke er noteret på en børs eller et andet marked.

Vær opmærksom på reglerne

Der er mange regler for investering i unoterede aktier. Her er de vigtigste:

- Din opsparing til kapital- og ratepension skal være på mindst 500.000 kr. og samlet i samme pengeinstitut
- Du skal investere mindst 100.000 kr. i hvert selskab
- Du må højst eje 24,99% i hvert selskab. Det er inklusiv dine familiemedlemmers ejerandele i selskabet
- Du må ikke investere i aktier der giver brugsrettigheder, rabatter eller lignende rettigheder i selskabet
- Værdien af de unoterede aktier må på investeringstidspunktet højst udgøre en vis procentdel af din samlede opsparing

Andelen i procent er afhængig af, hvor stor din pensionsopsparing er:

Under 2 mio. kr.	20%
2 – 4 mio. kr.	50%
Over 4 mio. kr.	75%

Med 5 mio. kr. i opsparing på kapital- og ratepensioner kan du investere 20% af de første 2 mio. kr., 50% af de næste 2 mio. kr. og 75% af den sidste mio. kr., i alt 2.150.000 kr. i unoterede papirer

Du må højst eje 24,99% af kapitalen

Du må højst eje 24,99% af kapitalen i det unoterede selskab. I den del, du må eje, skal du medregne alle de kapitalandele, som du og din familie ejer – uanset om de er købt for pensionsmidler eller er erhvervet på anden vis. De familiemedlemmer, der skal regnes med, er din ægtefælle, dine forældre, bedsteforældre, børn, børnebørn og deres ægtefæller, dødsboer efter disse personer og selskaber, hvor personkredsen har bestemmende indflydelse.

60% i afgift, hvis du kommer til at eje 25% eller mere

Hvis du kommer til at eje 25% eller mere, jf. ovenfor, skal du nedbringe din ejerandel til under 25% ved afståelse til 3. mand eller erhverve samtlige af de pågældende kapitalandele for frie midler.

Hvis du afstår til 3. mand skal du betale 60% i afgift på forskellen mellem anskaffelsessummen for kapitalandelene på det tidspunkt de blev købt for pensionsmidler og den værdi de sælges for til 3. mand, når den er den laveste af de to værdier.

Hvis du erhverver aktierne for frie midler udgør din anskaffelsessum den højeste værdi af enten anskaffelsessum på det tidspunkt hvor du købte aktierne for pensionsmidlerne, eller den værdi de har, på det tidspunkt, du erhverver dem for frie midler. Du har en frist på 3 måneder til at nedbringe din ejerandel.

Hvis du ikke har nedbragt din ejerandel inden 3 måneder, skal du betale en afgift på 60% af de pensionsmidler, der er investeret i de unoterede aktier. Hvis du ikke nedbringer ejerandelen inden fristens udløb, skal du straks meddele det til Jyske Bank.

Pas på, at værdien af resten af pensionen ikke dykker

Falder værdien af den del af din pensionsopsparring, der ikke er anbragt i unoterede aktier, til under 350.000 kr. – pr. 31. december i kalenderåret – skal du inden 3 måneder enten afhænde aktierne eller købe dem for frie midler. Overskrider du fristen på 3 måneder, bliver de pensionsmidler, du har investeret i unoterede papirer pålagt 60% i afgift.

De 30 lande, du kan investere i.....

Du kan investere i virksomheder i lande, der er tilknyttet Det Europæiske Økonomiske Samarbejde (EØS). Det drejer sig om Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn og Østrig.

Overvej risikoen før du investerer

Det er en god idé at ridse fordele og ulemper op, før du investerer. Investering i unoterede aktier adskiller sig på flere punkter fra investering i aktier, der er noteret på en fondsbørs.

De mest markante risikofaktorer ved unoterede papirer

- Din handlefrihed er mindre
- Du skal være villig til at løbe en større risiko
- Du skal være indstillet på større økonomiske udsving
- Din adgang til information er vanskeligere

Kun ved at undersøge den unoterede virksomhed nøje, er det muligt at tegne et billede af de risici, du løber, ved at investere i netop den.

Nogle af de mest almindelige risici og trusler, du kan tage med i overvejelserne

- Det kan være dyrt og tidskrævende at købe og sælge. Det kan også være vanskeligt – måske umuligt – at finde købere til de unoterede andele. Du skal være indstillet på, at det kan være svært at sælge på det tidspunkt, du ønsker eller til den ønskede kurs. Det kan derfor være nødvendigt med en meget lang investeringshorisont – og dermed stor tålmodighed og risikovillighed
- Prisen – eller kursen – på dine ejerandele fastsættes ikke løbende. Det kan gøre det svært at vurdere, hvilken pris der er rimelig
- Unoterede selskaber har ofte en mere lukket eller nedprioriteret informationspolitik end børsnoterede selskaber. Derfor kan det være svært at følge med i, hvordan selskabet udvikler sig – og dermed at nå frem til et tilstrækkeligt godt beslutningsgrundlag for investeringen

- Det kan være vanskeligt at skaffe oplysninger om virksomhedens strategi og om virksomheden fx er involveret i retssager
- I unoterede selskaber kan der være aktionæroverenskomster, der gør det svært at sælge og købe ejerandele. Samtidig kan mindretalsaktionærer miste reel indflydelse – fx når virksomheder fusionerer eller store aktieposter skifter hænder. Det kan igen betyde, at værdien af din ejerandel og dine handelsmuligheder bliver påvirket
- Ejerkredsen kan være domineret af aktionærer, som har hensyn og ønsker til virksomhedens udvikling, der er anderledes end dine. Det kan fx være investerings- eller udbyttepolitikken, der kan ændres uden varsel
- Skift i ledelsen og udskiftning af nøglemedarbejdere kan give store problemer for en virksomhed
- Prisen for unoterede aktier, anpartar og kapitalandele er kraftigt påvirket af aktiemarkedet for de børsnoterede virksomheder. Falder aktiemarkedet, vil prisen på de unoterede andele også blive presset
- Virksomheden kan være meget afhængig af både store leverandører og store kunder. En mindre virksomhed kan nemt mangle gennemslagskraft til at sikre stabile leverancer fra leverandører. Tab af en enkelt kunde kan også medføre dyb krise
- Det kan knibe for en mindre virksomhed at investere tilstrækkeligt i produktudvikling til på lang sigt at være konkurrencedygtig
- Mindre virksomheder er typisk mere udsat for store udsving i de økonomiske resultater og kan derfor være mere risikable at investere i
- Der kan dukke nye konkurrenter op, der kan tvinge virksomhedens produkter ud af markedet. Også globaliseringen kan medføre, at der fra den ene dag til den anden kommer nye spillere på markedet
- Investering i unoterede aktier, anpartar og andre ejerandele er kun delvis omfattet af Lov om værdipapirhandel. Unoterede selskaber er bl.a. ikke omfattet af reglerne om oplysningspligt

Listen her fokuserer på en række risici, der kan opstå. Den er på ingen måde udtømmende. Lyt til faresignalerne, før du investerer – overvej og vurder dine muligheder.